

Warszawa, dnia 16 lutego 2016 r.

Prawne podsumowanie styczeń 2016 r.

Niniejsze memorandum stanowi podsumowanie najważniejszych zmian w polskich przepisach prawnych z zakresu terminów zapłaty w transakcjach handlowych, prawa restrukturyzacyjnego, wspierania innowacyjności, elektronicznych zwolnień lekarskich oraz podatku od gazu łupkowego, które weszły w życie w styczniu 2016 r.

TERMINY ZAPŁATY W TRANSAKCJACH HANDLOWYCH

1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830), na podstawie której znowelizowano m.in. ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 403). Głównym celem ww. zmian jest przeciwdziałanie opóźnieniom w płatnościach w transakcjach handlowych oraz wprowadzenie jednolitego mechanizmu naliczania odsetek w obrocie cywilnoprawnym. Do nowości należą m.in.:

- nowe pojęcie - „odsetki ustawowe w transakcjach handlowych”, zdefiniowane jako odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych, które zgodnie z art. 6 ww. ustawy będą przysługiwały wierzycielowi bez wezwania po upływie 30 dni liczonych od dnia spełnienia przez niego świadczenia, do dnia zapłaty, jeżeli strony transakcji handlowej nie przewidziały w umowie terminu zapłaty. Powyższe odsetki będą miały zastosowanie w obrocie profesjonalnym; „odsetki ustawowe w transakcjach handlowych” zastąpią odsetki przewidziane w ustawie – Ordynacja Podatkowa, czyli tzw. „odsetki podatkowe”, które dotychczas były przewidziane w ustawie;
- w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny wprowadzono rozróżnienie na ustawowe odsetki kapitałowe i ustawowe odsetki za opóźnienie. Ustawodawca dokonał również rozróżnienia w zakresie wysokości ww. odsetek, w zależności od tytułu z jakiego będą one przysługiwały wierzycielowi;
- możliwość umówienia się przez podmioty stosunku gospodarczego na termin zapłaty dłuższy niż 60 dni, który jest liczony od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, o ile ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela. Poprzednia regulacja pozwalała na powyższe ustalenie między stronami, jedynie w przypadku gdy nie było ono sprzeczne z zasadami społeczno-gospodarczymi, celem umowy i zasadami współżycia społecznego oraz było obiektywnie uzasadnione, biorąc pod uwagę właściwość towaru lub usługi.

PRAWO RESTRUKTURYZACYJNE

1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 r., poz. 978). Głównym celem nowych przepisów jest z jednej strony zaspokojenie wierzycieli, a z drugiej pomoc dla zadłużonych firm i utrzymanie ich w obrocie gospodarczym. Wśród nowych regulacji :

- wprowadzono cztery nowe postępowania restrukturyzacyjne:

1. postępowanie o zatwierdzenie układu;
2. przyspieszone postępowanie układowe;
3. postępowanie układowe;
4. postępowanie sanacyjne;

zastosowanie jednego z ww. postępowań uzależnione będzie od stopnia zadłużenia podmiotu;

- określono, iż sprawy w ramach postępowania restrukturyzacyjnego rozpoznawane będą przez sąd restrukturyzacyjny, którym będzie sąd rejonowy – sąd gospodarczy, natomiast samo postępowanie prowadzone będzie przy udziale nadzorcy, którym jest nadzorca układu albo nadzorca sądowy, albo zarządcy;
- licencja syndyka została zastąpiona licencją doradcy restrukturyzacyjnego, do którego uprawnień należą uprawnienia syndyka wynikające z ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe, jak również uprawnienia nadzorcy i zarządcy wynikające z ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne oraz uprawnienia związane z doradztwem restrukturyzacyjnym;
- nadal obowiązywać będzie ustawa Prawo upadłościowe i naprawcze, jednakże z tytułu tej ustawy zostały usunięte słowa "i naprawcze". Nowy tytuł tego aktu ma odzwierciedlać aktualną zawartość ustawy. Uchylone w niej zostały przepisy o postępowaniu naprawczym, upadłości z możliwością zawarcia układu oraz o wstępnym zgromadzeniu wierzycieli. Ponadto wprowadzono nową definicję niewypłacalności, w myśl której „dłużnik jest niewypłacalny, jeżeli utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych”, z kolei „domniemywa się, że dłużnik utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące”.
- utworzono Centralny Rejestr Restrukturyzacji i Upadłości, który będzie obejmował informacje o postępowaniach restrukturyzacyjnych, upadłościowych, o uznanie zagranicznego orzeczenia o ogłoszeniu upadłości, wtórnych postępowaniach

upadłościowych oraz postępowaniach w przedmiocie orzeczeń zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Jednakże ww. rejestr zaczął funkcjonować dopiero od 1 lutego 2018 r.;

- nowe regulacje będą miały zastosowanie w sprawach, w których wnioski o ogłoszenie upadłości będzie składany od 1 stycznia 2016 r.

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z INNOWACJAMI:

1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności (Dz. U. z 2015 r., poz. 1767), na podstawie której znowelizowano m.in. ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361) oraz ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851), w tym m.in.:

- możliwe stało się zaliczanie kosztów działalności badawczo - rozwojowej do kosztów uzyskania przychodów w podatkach dochodowych. Dotyczy to zarówno badań naukowych, jak i prac rozwojowych;
- podatnicy prowadzący działalność badawczo – rozwojową, którzy będą chcieli skorzystać z odliczenia, zobowiązani są wyodrębnić w ewidencji rachunkowej koszty działalności badawczo – rozwojowej;
- wskazano, iż w przypadku podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatników podatku dochodowego od osób prawnych nie ustala się przychodu i kosztów uzyskania przychodów z tytułu objęcia udziałów (akcji) w spółce kapitałowej w zamian za wkład niepieniężny w postaci komercjalizowanej własności intelektualnej.

ELEKTRONICZNE ZWOLNIENIA LEKARSKIE:

1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1066), zmieniająca ustawę z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 1999 r., poz. 636), na podstawie której:

- przyjęto zasadę wystawiania zaświadczeń lekarskich w formie dokumentu elektronicznego uwierzytelnionego z wykorzystaniem kwalifikowanego certyfikatu lub profilu zaufanego ePUAP, zgodnie z wzorem ustalonym przez Zakład Ubezpieczeń

Spółecznych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnionego bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;

- dotychczasowe zwolnienia papierowe będzie można stosować do końca 2017 r., natomiast od 1 stycznia 2018 r. będą wystawiane wyłącznie zwolnienia elektroniczne;
- powyższa zmiana może stanowić niewątpliwe udogodnienie organizacyjne dla pracodawcy, który po założeniu swojego profilu na PUE, otrzyma niezwłocznie informację o wystawieniu jego pracownikowi elektronicznego zwolnienia (e-ZLA) wraz z samym zwolnieniem.

NOWY PODATEK OD GAZU ŁUPKOWEGO:

1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 25 lipca 2014 o specjalnym podatku węglowodorowym (Dz. U. z 2014 r., poz. 1215), na podstawie której:

- wprowadzono opodatkowanie specjalnym podatkiem węglowodorowym zysków z działalności wydobywczej węglowodorów, którymi zgodnie z ustawą są: ropa naftowa, gaz ziemny oraz ich naturalne pochodne, z wyjątkiem metanu występującego w złożach węgla kamiennego oraz metanu występującego jako tzw. kopalina towarzysząca;
- założeniem wprowadzenia przedmiotowego podatku było z jednej strony zapewnienie sprawiedliwego udziału Skarbu Państwa w zyskach z wydobywania, a z drugiej zachęcenie inwestorów do tego typu działalności, zapewniając im jednocześnie odpowiednią stopę zwrotu z inwestycji.

W przypadku jakichkolwiek pytań bądź wątpliwości, pozostajemy do Państwa dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

M. Szulikowski i Partnerzy Kancelaria Prawna

Niniejsze memorandum ma charakter wyłącznie informacyjny i jest przedmiotem praw autorskich M. Szulikowski i Partnerzy Kancelarii Prawnej.